

Verksamhetsplan

2025

KONST OCH KULTUR

Nya klassiker - bidragsform för det fria fältet

Staten och fyra stiftelser har bildat en fond med ett startkapital på 10 miljoner euro. Svenska kulturfonden bidrog till en början med 500 000 euro.

I första ansökningsomgången 2022 beviljades 31 bidrag till ett totalbelopp på cirka 1,4 miljoner euro till fria scenkonstgrupper med Taike-bidrag. Tre bidrag gick till svensk- eller tvåspråkiga aktörer.

Fonden utvidgade 2023 ändamålet till att omfatta också bildkonst. Sammanlagt allokerades 5 miljoner euro för ändamålet. Vår andel var 250 000 euro.

Efter tre ansökningsomgångar finns cirka 10 miljoner kvar av fondens medel. Hösten 2024 utlystes en ansökningsomgång inom bildkonst.

MÅL

- Öka samarbetet mellan det fria fältet, institutioner och publiken samt mellan gallerierna och publiken/köparna så att de med gemensamma resurser kan skapa produktioner/verk av högre kvalitet, med större spridning och mångfald och med längre livslängd – nya klassiker.

KONST OCH KULTUR

Systrarna Standertskjölds fond för rekreation och rehabilitering, residensverksamhet

Hösten 2023 öppnade vi tre nya bidragsformer riktade till konstnärer. Systrarna Standertskjölds rehabiliteringsstipendium och Systrarna Standertskjölds rekreativstipendium kan sökas två gånger om året. Systrarna Standertskjölds friskvårdsstipendium kan sökas året om. Alla tre stipendieformer utvärderas hösten 2025.

Planeringen för att utveckla samarbeten kring residensverksamhet fortsätter. Från hösten 2025 kan konstnärer söka residens i Künstlerhaus Bethanien i Berlin för 6 månader under 2026. Residens i Stockholm planeras i samarbete med Finlandsinstitutet i Stockholm i den så kallade Vindskupan.

MÅL

- Ökad och mer målmedveten utdelning av specialfondens avkastning
- Bättre genomslag för bidragen och satsningarna som finansieras med specialfondens medel

KONST OCH KULTUR

Satsning på kulturarv

Under år 2025 inleder vi processen med att utreda behovet av och förutsättningarna för en framtida kommande satsning på kulturarvsfältet. Det är ett område vi inte har prioriterat under de senaste åren och är som identitetsbärande helt grundläggande för det svenska i Finland.

Ett första steg i processen kunde vara att ordna ett större seminarium för fältet under hösten 2025, en variant på de seminarium för museisektorn vi ordnat tidigare.

MÅL

- Få kännedom om vilka behov som finns för att kunna planera åtgärder.
- Ökat intresse för vårt gemensamma kulturarv, särskilt bland unga
- Bättre verksamhetsförutsättningar för fältet

KONST OCH KULTUR

Investeringsbidrag för AV- och scenteknik på svenskspråkiga scener

Många aktörer inom kulturfältet verkar i fastigheter som man också äger. Gemensamt för fastigheterna är att medel för att utveckla infrastrukturen saknas och resurserna som täcker den normala driften är knappa.

För att säkerställa att aktörerna och husen är relevanta i framtiden behövs satsningar på infrastruktur i form av AV- och scenteknik. Vi utreder behoven för att bilda oss en uppfattning om eventuella bidragsformers omfattning i både tid och pengar.

MÅL

- Genom att ge de lokala/regionala scenerna en modern teknik möjliggörs ett bredare och mera kvalitativt utbud.
- Förnyad scenteknik gör att scenerna kan erbjudas till många aktörer som får bidrag av Kulturfonden.
- Satsningar på dylik teknik har en livslängd på 5-10 år och på så sätt byggs det in en förväntan för framtida uppdateringar. Den ekonomiska hållbarheten är i fokus för bidragsomgången.

UTBILDNING, FORSKNING OCH VETENSKAP

SKAPA - strategiskt program för konstundervisning för barn och unga

Vår strategiska satsning SKAPA ska öka tillgängligheten och jämlikheten inom konstundervisningen för barn och unga på svenska i Finland. Vi delar ut sex miljoner euro till kommuner och kommunala samarbetsorganisationer samt högskolor, universitet och fortbildningsanordnare.

Under 2025 deltar vi i seminarier och andra evenemang som SKAPA-projekten ordnar. Vi följer med hur projektens exitplaner utvecklas och vilka delmål man uppnått. Vi ordnar ett mellanseminarium och inleder planeringen av hur vi sammanställer och presenterar projektens utvärderingar.

MÅL

- Långsiktiga samarbeten som skapar hållbara strukturer för ekonomi, administration, rekrytering och undervisningskvalitet inom konstundervisningen
- Konstundervisning som når underrepresenterade grupper
- Breddat utbud av undervisning i olika konstämnen och öka det tvärkonstnärliga samarbetet
- Minskade kommunala och regionala skillnader i utbudet av konstundervisning

UTBILDNING, FORSKNING OCH VETENSKAP

Fortsättning av projektet Konsttestarna

Projektet, som inleddes år 2017, fortsätter. Påverkansarbetet för att få in projektet i statsbudgeten är för tillfället lågintensivt men planen är att återuppta arbetet på sikt. För läsåret 22-23 deltar staten med 1,35 miljoner euro i projektfinansiering.

Styrelsen har beviljat finansiering för en sista period läsåren 2024-2027 (högst 400 000 euro per läsår), med villkoret att projektet presenterar en godtagbar exitplan.

MÅL

- Öka ungdomars kännedom om och intresse för konst och kultur.
- Målet för det förlängda projektet är att på sikt få staten att helt ta över ansvaret för finansieringen.

UTBILDNING, FORSKNING OCH VETENSKAP

Fastighetsstöd för folkhögskolor

Vi beviljar bidrag till folkhögskolornas fastigheter i samband med att skolornas upprätthållare utvecklar verksamheten.

I juni 2023 beslöt både Utdelningsstiftelsens och Fastighetsstiftelsens styrelser att bidragen i sin helhet beviljas ur Fastighetsstiftelsens medel.

MÅL

- De finlandssvenska folkhögskolornas fastigheter får behövliga renoveringsbidrag.
- Folkhögskolorna får möjlighet att utveckla sin verksamhet och göra långsiktiga lösningar för sina fastigheter.

UTBILDNING, FORSKNING OCH VETENSKAP

Studiestigar inom den svenskspråkiga utbildningen

Planeringen av en kommande strategisk satsning på grundskolorna och andra stadiet har fortsatt. Vi avvaktar den statliga utredningen med eventuella åtgärdsförslag, men en kartläggning av skolornas behov kan eventuellt påbörjas. Vi upprätthåller en dialog med statliga myndigheter och andra relevanta instanser och aktörer då nedskärningar medför strukturella förändringar på utbildningsfältet.

När det gäller tillgången på svenskspråkig personal kunde en strategisk satsning planeras och verkställas som en del av verksamhetsplanen för 2025 eller 2026.

Under hösten ordnade vi det första pedagogiska forskningsforumet i samarbete med Helsingfors universitet och Åbo Akademi. Temat var bedömning. Följande gång ordnas forumet i Vasa hösten 2025. Därefter är planen att ordna forumet regelbundet med 18 månaders mellanrum.

MÅL

- Bidra till att kvaliteten på den svenskspråkiga utbildningen höjs

UTBILDNING, FORSKNING OCH VETENSKAP

Bidrag för transport till evenemang för skolor

Idag beviljar vi inte bidrag för resor till Stafettkarnevalen och Skolmusik, dels för att vi redan bidrar till finansieringen av själva evenemangen och dels för att målgruppen är väldigt stor då så gott som alla skolor i Svenskfinland berörs. Många skolor har problem med att få pengarna att räcka till för dessa ändamål, även om man får hjälp av föräldraföreningar.

Vi har internt diskuterat förslag till finansieringsmodell och under 2025 diskuterar vi med andra aktörer och finansiärer.

MÅL

- Bidra till att så många elever och studerande som möjligt får delta i de stora gemenskapsskapande finlandssvenska skolevenemangen.

FACILITERA OCH FRÄMJA

Skärgårdssatsningar

Skärgård och kustkultur är starkt förknippade med det svenska i Finland och har länge varit ett prioriterat område, men utan direkta proaktiva insatser. Vi har utrett olika möjligheter att strategiskt och hållbart stödja skärgårdssatsningar som är en del av kustkultur och identitet.

Skärgårdssatsningarna består av intressebevakande aktörer och konkreta verksamhetsformer inom skärgårdskultur. Den akademiska medvetenheten om och synligheten för skärgårdsfrågor kunde stärkas. En åtgärd är att skapa en skärgårdsprofessur vid Åbo Akademi.

Under hösten diskuteras om Kulturfonden kunde bli medfinansierare i det nationella skärgårdsnätverket. Vi kan också stödja skärgårdssatsningar genom de nuvarande bidragsformerna.

MÅL

- Synliggöra, stärka och utveckla det svenska kulturarvet som en del av vår identitet
- Stödja en hållbar och levande skärgård för framtida generationer och ett levande och starkt kulturarv

FACILITERA OCH FRÄMJA

Det svenska i Åbo

Göran Djupsund visade 2023 i sin utredning på starka svenska enheter i Åbo, men också på ett svagt allmänt intresse och svaga nätverk för de rätt interna svenska enheterna i Åbo. Även situationen vid Gillesgården utreddes, och behovet av en svensk gård för föreningar konstaterades.

Åbo stad har tydligt signalerat intresse av att stödja ett utvecklingsprojekt som skulle drivas av Åbosamfundet i samarbete med svenska och finska organisationer i Åbo. Målsättningen är att Åbo har ett betydligt synligare två- och flerspråkigt ansikte när staden firar 800-årsjubileum år 2029. Stiftelsen för Åbo Akademi och Kulturfonden har uttryckt intresse av att bidra till ett utvecklingsprojekt för att ge det svenska större synlighet om Åbo stad till fullo stöder en dylik satsning.

MÅL

- Ett Åbo där svenskan är både stark och synlig

FACILITERA OCH FRÄMJA

Dialogpausstiftelsen och kampanjen Bra sagt!

Vi finansierar Dialogpausstiftelsen tillsammans med Wihuri, Sitra och SKR till och med år 2024. Stiftelsen Brita-Maria Renlunds minne tillkom som ny finansierare 2024 då utbildningssektorn är ett primärt fokusområde för Dialogpausstiftelsen.

YLE:s kampanj Bra sagt pågår 2021–2026. Kulturfonden deltar i kampanjen och följer en intern lista med idéer för tänkbara ämnen och målgrupper.

Vi fortsätter använda dialogpausmetoden både internt och för att lyssna in våra olika målgrupper. Vi fortsätter samarbetet med det svenskspråkiga dialogpausnätverket.

MÅL

- Ett förbättrat diskussionsklimat och i förlängningen stärkt demokrati
- Människor ska mötas och fördjupa sin förståelse för varandra och för viktiga teman
- Vi på Kulturfonden fortsätter lyssna och lära

FACILITERA OCH FRÄMJA

Integration och mångkulturalism

Vi fortsätter stödja verksamheter och projekt som stöder integration på svenska. Påverkansgruppen, som koordineras av Bildningsalliansen och finansieras av Kulturfonden, arbetar vidare. Integrationskoordinatören Veronika Ekman på Kommunförbundet arbetar inom ett projekt som vi finansierar och vi följer med arbetet som avslutas våren 2025.

Kommunförbundet gör inom projektet en handlingsplan för hur främja integrationen på svenska i kommunerna. Planen blir underlag för en strategisk satsning på integration i kommunerna 2025–2029.

Planeringen av andra satsningar på integration när det gäller kultur, satsningar på verksamheter för barn och unga, språköverskridande verksamhet och fritidsverksamheter av olika slag som främjar integration och tvåvägsintegration inleds under och en strategisk satsning kunde göras 2025 eller 2026.

MÅL

- Påverka strukturer för att uppnå större samlad genomslagskraft för integration på svenska.

FACILITERA OCH FRÄMJA

Ungdomssatsning

En gemensam större satsning på att finansiera projekt för och av ungdomar (16–29 år). Vi har en preliminär överenskommelse med FSU och regionförbunden inom uf-rörelsen om att de skulle sköta det praktiska arbetet med att nå målgruppen och hjälpa dem att skapa projekt och ansöka om bidrag.

Ett spår i satsningen kunde vara att expandera den pilot med sommarjobb för yngre ungdomar (under 18 år) som testades sommaren 2024. Då kunde några ungdomsföreningar erbjuda enklare sommarjobb med finansiering av Kulturfonden.

MÅL

- Främja välmående bland ungdomar genom att ge dem möjligheter att initiera och genomföra egna projekt
- Nå ut till och som finansiärer bli kända för en yngre målgrupp än vi annars når
- Sammanföra ungdomar och existerande strukturer och aktörer som också behöver nå nya grupper

INTERN UTVECKLING

Utveckling av kommunikationen kring bidrag

Vi fortsätter utveckla webbinformationen för våra sökande.

Vi har hittills kartlagt alla bidragsformer och definierat de viktigaste utvecklingsområdena på *Stipendier & bidrag*-webbsidorna. Vi har introducerat de första nya helheterna med bidragsinformationen på ett mera tillgänglig och grafiskt sätt. Vi fortsätter vi omstrukturera webbinformationen och göra layouten tydligare och mera tilltalande för allt fler bidragshelheter.

Arbetet omfattar också Beviljade-webbsidan. Idag speglar strukturen på Beviljade-webbsidan vår interna behandlingsprocess av ansökningarna. Målet är att presentera de beviljade bidragen enligt en modell som snarare motsvarar sökandes och andra utomståendes bild av vår bidragsstruktur.

MÅL

- Tydligare presentation av vår information om bidrag och stipendier för sökande

INTERN UTVECKLING

Utveckling av bidrag till organisationer

Hösten 2024 utlyste vi det nya bidraget *Bidrag för professionella organisationer* (1-15.10). Fleråriga bidrag kombineras med krav på regelbunden dialog med våra tjänstemän och extern utvärdering med rimliga mellanrum. Satsningen är en pilot som vi internt utvärderar och vid behov reviderar inför nästa höst.

Efter övervägande valde vi att inte införa ett separat spår för mindre föreningar (*Föreningsbidraget*). Istället återgick vi inför november 2024 till modellen där alla organisationer som inte hör till oktoberansökan ansöker om finansiering utan särskild uppdelning i verksamhet eller projekt. Även här följer vi upp utfallet och reviderar vid behov.

MÅL

- Bättre uppföljning av användningen av utdelade medel
- Ökad social hållbarhet inom tredje sektorn; större flexibilitet och ökade utvecklingsmöjligheter för förbund och föreningar som står Kulturfonden nära

INTERN UTVECKLING

Utvärderingar och utredningar

Vi lägger större fokus på utvärdering, både av den interna och bidragsmottagares verksamhet.

Vi låter göra en kartläggning och utvärdering av våra bidrag till litteraturfältet.

Jens Berg, Göran Djupsund och Anna Bertills utvärderar ungdomsrörelsens förvaltningsstrukturer, verksamhetsformer och förmåga till nyrekrytering och effektiv kommunikation.

Vi låter utvärdera några av bidragsformerna, förslagsvis:

- Bidragen för mobilitet och fortbildning
- Kulturpaketen
- Frans Henrikson (efter år 2025)
- Standertskjöld-stipendierna (hösten 2025)

Inom vissa bidragsformer måste alla mottagare anlita en utomstående utvärderare. Vi uppmuntrar också bidragsmottagare inom större projekt och professionell verksamhet i tredje sektorn att låta utvärdera sig.

MÅL

- Vi utvärderar vår verksamhet internt för att bli bättre på att uppfylla vårt ändamål och nå våra strategiska mål.
- Vi försäkrar oss om att våra donationer används kostnadseffektivt och att den verksamhet vi finansierar ger önskat och kvalitativt resultat.

INTERN UTVECKLING

Rimbert - informationssäkerhet och persondata

I ansökningssystemet Rimbert hanteras stora mängder data, inte bara vår organisations utan också externa kunders. Vi behandlar mycket persondata. För att säkerställa att vi hanterar informationen korrekt bör vi ha kvalitativa och väldokumenterade processer.

Vi har undersökt olika standardiserade system och stannat för alternativet ISO27001 för informationssäkerhet och ISO27701 för persondata. Vi utreder vem som i framtiden ansvarar för GDPR-funktionaliteten inom organisationen.

För att ta i bruk systemet måste vi utnyttja ett externt konsultföretag med erfarenhet av dylika processer. Vi inledde processen våren 2023 och fortsätter med siktet på certifiering hösten 2025.

En eventuell Rimbertbolagisering kan påverka slutresultatet och tas i beaktande.

MÅL

- Vi försäkrar oss om att vi hanterar informationen på ett korrekt och effektivt sätt.

INTERN UTVECKLING

Rimbertutveckling och extern försäljning av användarrättigheter

Rimbert-systemets popularitet och antalet organisationer som använder sig av det har ökat under de senaste åren.

Vi är en allmännyttig organisation och försäljningsverksamheten ses som näringsverksamhet. Vi måste förstå hur och när näringsverksamheten kan påverka vår allmännyttiga status. Vi måste också vara måna om att sälja systemet till ett gängse pris. Då volymerna ökar bör vi ta ställning till om vi eventuellt måste omorganisera verksamheten kring Rimbert®.

Vi utreder nuläget och alternativa lösningar tillsammans med experter inom organisationsutveckling och affärsverksamhet.

MÅL

- Vi utreder hur försäljningen av användarrättigheterna till Rimbert® kan organiseras i framtiden. Riskerna och möjligheterna för att fortsätta hantera detta inom stiftelsen klargörs och vi tar ställning till om verksamheten borde bolagiseras och i så fall hur.
- Vi utreder hur alternativen påverkar allmännyttigheten och näringsverksamheten.